

УДК 351.741.072.6(477)

Т.А. Плугатар,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник,
учений секретар секретаріату Вченої ради ДНДІ МВС
України, м. Київ,
ORCID ID 0000-0003-2082-5790

КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У статті на основі комплексного аналізу теоретичних, методологічних засад, нормативно-правових актів розкрито сутність та особливості здійснення контролю за діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України, розкрито завдання такого контролю, охарактеризовано види і форми контролю, проаналізовано правову регламентацію його здійснення, висвітлено проблеми, пов'язані з його реалізацією за сучасних умов, сформульовано пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення правового регулювання контролю за діяльністю поліції.

Ключові слова: контроль, завдання контролю, форма контролю, вид контролю, Національна поліція України, органи та підрозділи поліції.

В статье на основе комплексного анализа теоретических, методологических основ, нормативно-правовых актов раскрыта сущность и особенности осуществления контроля за деятельностью органов и подразделений Национальной полиции Украины, раскрыты задачи такого контроля, охарактеризованы виды и формы контроля, проанализированы правовая регламентация его осуществления, освещены проблемы, связанные с его реализацией в современных условиях, сформулированы предложения и рекомендации по совершенствованию правового регулирования контроля за деятельностью полиции.

Ключевые слова: контроль, задачи контроля, форма контроля, вид контроля, Национальная полиция Украина, органы и подразделения полиции.

Євроінтеграційна орієнтація України зумовлює не лише приведення національного законодавства до міжнародних та європейських стандартів, а й практичного їх втілення у діяльність правоохоронних органів, належного виконання рекомендацій правозахисних місій і делегацій ОБСЄ, Ради Європи, ООН, інших міжнародних організацій та рішень Європейського суду з прав людини.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 року схвалено Стратегію розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року, у якій серед стратегічних пріоритетів розвитку органів системи МВС України вказується на такий основний пріоритет як “Ефективне врядування, прозорість і підзвітність”. Подолання викликів у цій сфері, як передбачено вказаною Стратегією, здійснюватиметься такими шляхами: “розроблення критеріїв оцінки діяльності органів системи МВС, побудова системи здійснення моніторингу і контролю за реалізацією державної політики у відповідних сферах; упровадження ефективних механізмів цивільного демократичного контролю за діяльністю органів системи МВС” [1].

Контроль за діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України виступає інструментом, що застосовується для цілковитої впевненості у тому, що їх діяльність здійснюється чесно, законно, з дотриманням прав та свобод громадян, і спрямований не лише на виявлення та усунення недоліків у роботі поліції, але й на створення гарантій захисту прав самих поліцейських.

Проблематику контролю за діяльністю правоохоронних органів досліджували такі вчені: С.Г. Братель, В.Л. Грохольський, С.М. Гусаров, С.Ф. Денисюк, В.О. За-

росило, А.М. Клочко, О.М. Ключев, А.Т. Комзюк, А.С. Крупник, О.М. Музичук, О.В. Негодченко, В.В. Новіков, І.М. Шопіна та інші науковці. Проте, незважаючи на значну увагу дослідників до тематики контролю за діяльністю правоохоронних органів, їх праці мають вагомое наукове та практичне значення, водночас низка питань, пов'язаних із здійсненням контролю за діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України на сучасному етапі залишаються поки що поза увагою вчених і потребують подальшого вивчення. З огляду на це, *мета статті* полягає у тому, щоб на основі комплексного аналізу теоретичних, методологічних засад, нормативно-правових актів розкрити сутність та особливості здійснення контролю за діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України, провести аналіз правової регламентації його здійснення, вивчити та висвітлити проблеми, пов'язані з його реалізацією за сучасних умов, сформулювати пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення правового регулювання у цій сфері.

2 липня 2015 року Верховна Рада України прийняла Закон України “Про Національну поліцію”, на виконання його вимог Кабінет Міністрів України постановою від 02.09.2015 № 641 утворив Національну поліцію України як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ.

Відповідно до Положення про Національну поліцію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877, “Національна поліція є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку” [2].

Подальший розвиток Національної поліції України як правоохоронного відомства європейського зразка вимагає не лише ефективного виконання завдань щодо забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, надання послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги, а й доведення загального рівня стандартів його роботи до середньоєвропейських показників. Водночас не менш важливого значення набуває гарантування дисципліни та законності в діяльності поліцейських, що обумовлює необхідність створення дієвої системи контролю за її діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України як найефективнішого засобу забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян.

Варто погодитись із тезою В.Б. Авер'янова та О.Ф. Андрійко, що “недооцінка, применшення ролі контролю можуть призвести до неконтрольованості ситуації, зменшення керованості і навіть хаосу. На цій підставі не слід віддавати перевагу як огульному запереченню контролю та критиці його надмірності, що стала модною останнім часом, так рівною мірою і “фетишизації” контролю, у якому вбачається вирішення всіх проблем, що існують в державному управлінні” [3, с. 428].

Для з'ясування сутності та особливостей контролю за діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України потрібно уточнити його призначення. У тлумачних словниках української мови “призначення” визначається як “роль, завдання кого-, чого-небудь у житті, існуванні; цілеспрямованість, мета створення чого-небудь; мета використання чого-небудь” [4, с. 1117]. Наведене тлумачення слова “призначення” дає змогу розглядати його як сукупність мети та завдань певної діяльності в суспільстві, мети та завдань, які обумовили її необхідність та важливість у системі суспільних відносин. Таким чином, основна увага під час характеристики призначення контролю за діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України має акцентуватися саме на з'ясуванні мети та завдань здійснення такого контролю.

Тлумачні та енциклопедичні словники визначають поняття “контроль” як перевірку, облік, спостереження за чимось. У юридичній літературі під цим поняттям розуміють перевірку виконання рішень вищої організації; рішень, розпоряджень різних рівнів керівної системи тощо. Так, на думку Ю.П. Битяка, “контроль – це складова частина (елемент) управління, що забезпечує систематичну перевірку виконання

Конституції, законів України, інших нормативних актів, додержання дисципліни і правопорядку й полягає у втручанні контролюючих органів в оперативну діяльність підконтрольних органів, наданні їм обов'язкових для виконання вказівок, припиненні, зміні чи скасуванні актів управління, вжитті заходів примусу щодо підконтрольних органів" [5, с. 223–224]. З точки зору В.Б. Авер'янова, "контроль являє собою перевірку, а також спостереження з метою перевірки для протидії чомусь небажаному, для виявлення, попередження та припинення протиправної поведінки" [5, с. 342]. В.К. Колпаков контроль розглядає як "процес, під час якого суб'єкт контролю здійснює облік і перевірку того, як контрольований об'єкт виконує покладені на нього завдання і реалізує свої функції" [6, с. 525].

На підставі проведеного аналізу наукових підходів щодо визначення поняття "контроль" можна зробити висновок, що переважна більшість вчених під цим поняттям розуміє перевірку та нагляд, що здійснюється безперервно за дотриманням і виконанням нормативно встановлених завдань, обов'язків, планів та рішень, тобто оцінку фактичного стану підконтрольного об'єкта. При цьому хотілося б зауважити, що контроль відрізняється від перевірки виконання. Адже термін "перевіряти" визначається як обстеження з метою контролю [7, с. 538]. Тобто перевірка припускає встановлення відповідності чи невідповідності об'єкта контролю певним критеріям, а її відсутність унеможливорює здійснення контролю. Поняття "контроль" і "перевірка виконання" настільки близькі за своїм смисловим значенням, що їх часто вживають як синоніми, перевірку виконання розуміють ще як загальну універсальну форму контролю. Однак, це не зовсім правильно, бо якщо контроль може здійснюватися до вчинення якихось дій, під час діяльності, або на стадії підготовки рішень, то перевірка виконання є фактично наглядом за відповідністю процесу функціонування об'єкта прийнятим рішенням, а також виявленням причин і умов, які вплинули на відхилення від таких рішень. Отже, перевірка виконання є заключною стадією та складовою частиною контролю.

Щодо співвідношення понять "контроль" та "контрольна діяльність", то у вітчизняній літературі зустрічаються випадки їх розмежування, проте, це суперечить буквальному змісту зазначених понять, бо кожне з них означає одне й те саме. Як до контролю, так і до контрольної діяльності висуваються однакові вимоги: здійснюються тільки в межах конкретних нормативних приписів; мають регулярний характер; проводяться своєчасно, а це підвищує його (її) ефективність; охоплюють найважливіші питання, поширюються на всі служби та структури підконтрольних органів; контролюються всі підрозділи: як ті, що мають низькі результати в роботі, так і ті, що мають високі показники; здійснюються об'єктивно, неупереджено, гласно.

З огляду на зазначене вище можна підсумувати, що контроль загалом є спостереженням, перевіркою чи наглядом за функціонуванням відповідного об'єкта з метою отримання об'єктивної та достовірної інформації про стан справ на ньому. Функціональне призначення контролю виявляється у здобутті оперативної інформації про підлеглі органи, об'єктивному відображенні фактичного стану справ на підконтрольних об'єктах, виявленню позитивного досвіду та прорахунків в організації й самій роботі органів та підрозділів Національної поліції, конкретних поліцейських.

До завдань контролю за діяльністю Національної поліції України можна віднести такі: 1) перевірка та аналіз стану дотримання поліцейськими чинного законодавства та виконавської дисципліни; 2) встановлення фактичного стану, якості та ефективності виконання покладених на поліцію завдань, функцій та обов'язків, реалізації наданих прав; 3) сприяння виконанню покладених на поліцію завдань, функцій та обов'язків, реалізації прав поліцейськими; 4) спостереження за дотриманням прав, свобод і законних інтересів поліцією, рівнем соціального забезпечення поліцейських; 5) попередження, виявлення та припинення правопорушень серед працівників поліції, встановлення передумов щодо притягнення винних до відповідальності; 6) встановлення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень поліцейськими, недотримання встановлених обмежень, порушення прав, свобод та законних інтересів фізичних осіб, прав та законних інтересів юридичних осіб, розроблення заходів щодо зменшення їх негативного впливу та викорінення; 7) своєчасне, повне і об'єктивне інформування населення про діяльність поліції, звітування перед громадськістю,

вивчення громадської думки про її роботу; 8) визначення та оцінювання ефективності стилю і методів роботи поліції; 9) виявлення позитивного досвіду і використання його в практичній діяльності органів та підрозділів поліції; 10) надання практичної допомоги в усуненні виявлених у діяльності органів та підрозділів поліції, а також окремих поліцейських недоліків.

Для розуміння сутності контролю за діяльністю Національної поліції України важливого значення набуває класифікація його видів, що теоретично відбиває його різноманітність та багатоплановість. На думку О.Ф. Андрійко, можливість класифікації видів контролю впливає з методологічного тлумачення функції контролю як сукупності складових елементів, що характеризують її з точки зору: а) цільової спрямованості; б) предмета впливу; в) характеру або форми дії; г) результату дії [8, с. 339].

Контроль може бути охарактеризований як форма чи вид діяльності, як принцип, функція, стадія, засіб забезпечення законності тощо. Так, беручи до уваги те, що контроль є спостереженням за відповідністю діяльності керованого об'єкта тим приписам, які він отримав від керуючого суб'єкта, та виконанням прийнятих рішень, він є конкретним самостійним видом роботи (діяльності). Зважаючи на те, що контроль здійснюється в певній галузі, яка має певні особливості та конкретний зміст, він може мати певний обсяг та форму. Безмовно контроль спрямований на конкретний результат і шляхи досягнення цього результату, а також на усунення суб'єктивних та урахування об'єктивних перешкод при його здійсненні. Маючи інформацію про правомірність чи неправомірність діяльності органу чи підрозділу поліції, окремого поліцейського, її доцільність, можна оперативно втрутитися, привести важелі діяльності у відповідність до умов, що виникають, та попередити небажані наслідки. Контроль дає можливість не лише коригувати діяльність поліції, але й допомагає передбачити перспективи подальшого розвитку та досягнення конкретного результату.

Види контролю, які нині існують на практиці, як правило, класифікуються за: сферами контролю; метою; обсягом контрольних повноважень; суб'єктами, що здійснюють контроль; характером контролю; характером відносин суб'єкта контролю з підконтрольним об'єктом тощо.

Здійснивши аналіз наявних у науковій літературі різних підходів до класифікації видів контролю, можна дійти низки висновків: 1) абсолютно вичерпний перелік видів контролю дати надзвичайно складно; 2) відсутні єдині правила чи загальноприйняті критерії його класифікації; 3) має місце ототожнення таких категорій, як “вид контролю” та “форма контролю”, або між ними не проводиться чіткого розмежування, у зв'язку з чим одні й ті ж контрольні дії називаються видами або формами контролю; 4) виокремлені авторами за попередньо обраними критеріями види контролю мають право на існування, оскільки дозволяють більш широко охарактеризувати його сутність і призначення, показати відмінність контролю від нагляду.

Беручи до уваги те, що різні види контролю мають свою специфіку, характерні відмінності, які визначаються у завданнях, способах, формах здійснення контролю, то і класифікувати види контролю можна за різними підставами, зокрема: 1) залежно від обсягу контрольних повноважень: загальний та спеціальний (загальний контроль здійснюють усі державні органи та вищі керівники щодо підлеглих, спеціальний здійснюється спеціально створеними для цього органами); 2) залежно від організаційного зв'язку між контролюючим суб'єктом і підконтрольним об'єктом: зовнішній і внутрішній (зовнішній контроль характеризується відсутністю організаційної підпорядкованості, а внутрішній контроль (внутрівідомчий чи відомчий) здійснюється в межах організаційної підпорядкованості того, хто контролює, тому, кого контролюють); 3) залежно від контролюючих суб'єктів: парламентський, президентський, судовий, контроль, що здійснюється Кабінетом Міністрів України, громадський контроль; 4) залежно від часу проведення: попередній, поточний (оперативний), наступний. (попередній контроль має на меті як виявлення існування необхідних умов, так і обґрунтованість підстав для прийняття рішень; поточний (оперативний) проводиться у процесі виконання рішень, поставлених завдань, взятих зобов'язань; наступний контроль, на відміну від попередніх видів, має на меті з'ясувати відповідність результату до започаткованого рішення. Основною метою такого контролю

є оцінка досягнутого та розробка стратегії на майбутнє); 5) за способом здійснення: безпосередній та опосередкований (безпосередній контроль здійснюється шляхом прямого нагляду за діяльністю підконтрольного об'єкта, а опосередкований здійснюється спеціальними органами шляхом перевірок, ревізій, експертиз тощо).

Узагальнюючи викладене вище, зазначимо, що сутність контролю полягає в перевірці відповідності діяльності учасників суспільних відносин встановленим у суспільстві приписам, у межах яких вони мають діяти. Мета такої діяльності – виявити результати впливу суб'єктів на об'єкт, встановити допущені відхилення від прийнятих вимог, чинних принципів організації й регулювання правовідносин, причини таких відхилень, а також визначити шляхи подолання існуючих перешкод для ефективного функціонування всієї системи.

Що стосується форм контролю за діяльністю органів та підрозділів поліції, то вони також бувають різними і залежать від багатьох обставин (суб'єкта і предмета контролю, його мети, застосовуваних засобів і тощо). Наприклад, О.Ф. Андрійко до основних форм контролю відносить перевірки, ревізії, аналіз інформаційних матеріалів, ознайомлення зі звітами, повідомленнями [8, с. 229]. У свою чергу, В.М. Гаращук зазначає, що контроль здійснюється у формі перевірок (обстеження й вивчення окремих напрямів фінансово-господарської діяльності, за результатами яких складається довідка або доповідна записка), ревізій (документальний контроль фінансово-господарської діяльності, за наслідками якої складається акт), проведення рейдів, оглядів, затребування звітів та ін. [9, с. 197].

Відповідно до ст. 90 Закону України “Про Національну поліцію”, контроль за діяльністю поліції може також здійснюватися у формі залучення представників громадськості до спільного розгляду скарг на дії чи бездіяльність поліцейських та до перевірки інформації про належне виконання покладених на них обов'язків відповідно до законів та інших нормативно-правових актів України [10].

Заслугує на увагу пропозиція А.М. Ключка та В.О. Собіної щодо створення окремого Інтернет-ресурсу. Зокрема, науковці зазначають, що “існує достатньо розповсюджена форма контролю громадян за діяльністю поліції – оприлюднення інформації про незаконні дії в мережі Інтернет, шляхом завантаження відеоматеріалів з незаконними діями поліцейських. Таку інформацію не можна вважати повністю достовірною, але як ефективний та дієвий метод підвищення довіри населення до діяльності поліції пропонується створення окремого Інтернет-ресурсу, в якому громадяни зможуть завантажувати відеоматеріали з порушенням. Цей ресурс повинен постійно аналізуватися службами моніторингу в підрозділах поліції, і на основі отриманої інформації корегувати методи та способи впливу на працівників підрозділу” [11, с. 199].

На нашу думку, конкретна форма реалізації контролю за діяльністю органів та підрозділів поліції залежить, зокрема, від суб'єкта його здійснення й наданих йому повноважень, мети та завдань контролю, а також його предмета. Крім того, можна виокремити основні, загальні та спеціальні форми контролю. Так, до *основних* форм контролю за діяльністю органів та підрозділів поліції слід віднести: перевірку; спостереження; ознайомлення зі статистичною звітністю; вивчення та аналіз матеріалів, які містяться у ЗМІ, на офіційних веб-порталах органів поліції, зверненнях громадян; участь представників громадськості у відборі кадрів в Національній поліції України та проведенні атестації кадрів; участь представників громадськості у проведенні службової перевірки щодо скарг на дії чи бездіяльність поліцейських; звітування керівництва органів та підрозділів Національної поліції України про результати своєї діяльності перед громадськістю тощо.

На підставі аналізу видів і форм контролю за діяльністю органів та підрозділів поліції можна стверджувати, що: по-перше, категорія “вид контролю” є ширшою за змістом за категорію “форма контролю”, оскільки форма контролю є нічим іншим, як зовнішнім вираженням його окремого виду; по-друге, у видах та формах контролю реалізуються повноваження контролюючих органів, якими вони наділені нормативно-правовими актами (чим ширші повноваження, тим різноманітніші види та форми контролю); по-третє, вид і форма контролю має чітко визначену процедуру реалізації, якої посадові особи контролюючих органів повинні ретельно дотримуватись під час

здійснення своїх функцій; по-четверте, вид і форма контролю за діяльністю поліції становлять єдиний комплекс заходів, які мають спільну загальну мету, є взаємозалежними і такими, що доповнюють одне одного.

Таким чином, правове регулювання здійснення контролю за діяльністю Національної поліції України можна вважати належним. Наразі проблемним та не врегульованим законодавчо залишається механізм здійснення контролю громадянами, адже у розділі 8 “Громадський контроль поліції” Закону України “Про Національну поліцію” передбачено лише можливість отримання звіту про діяльність підрозділу поліції, можливість висунення резолюції недовіри керівнику територіального підрозділу поліції, а також різні форми взаємодії поліції і населення, проте налагодження взаємодії з населенням на засадах партнерства не є формою контролю і така взаємодія можлива насамперед за умов реального організаційного оновлення процесів діяльності, які б характеризувалися відкритістю та прозорістю. Як приклад, можна навести політику Міністерства внутрішніх справ Грузії, де вітражі поліцейських будівель зроблені зі скла, що дозволяє безпосередньо здійснювати нагляд громадськістю за дотриманням поліцейськими законності. Громадський контроль за діяльністю поліції повинен передбачати комплекс заходів, спрямований на отримання об’єктивної інформації про діяльність органів поліції громадськими організаціями та окремими громадянами [11, с. 197, 199].

Отже, підсумовуючи викладене вище, можна дійти таких висновків: по-перше, основне призначення контролю за діяльністю органів та підрозділів Національної поліції України полягає не лише в тому, щоб на основі вивчення стану справ виявити недоліки в роботі, але й віднайти шляхи їх усунення, а в разі необхідності – допомогти розробити та здійснити конкретні заходи щодо покращання ситуації, надати методичну допомогу у виробленні та прийнятті управлінських рішень. Численні та різноманітні завдання поліції, пов’язані переважно із правами, свободами та інтересами фізичних і юридичних осіб, потребують адекватних підходів до створення відповідної системи контролю у цій сфері як найефективнішого засобу забезпечення законності та дотримання прав і свобод громадян, їх діяльності, ефективність якого залежить від чіткого законодавчого визначення його завдань та похідних від них функцій і повноважень його суб’єктів; по-друге, між категоріями “вид контролю” та “форма контролю” чітко розмежування не проводиться. У зв’язку з цим, одні й ті ж контрольні дії називаються видами або формами контролю. Вид контролю за змістом є ширшим за форму контролю, оскільки форма є зовнішнім вираженням його окремого виду. У видах та формах реалізуються повноваження органів, що здійснюють контроль. Вони мають чітко визначену процедуру реалізації, якої мають дотримуватися під час здійснення своїх функцій. Вид і форма контролю за діяльністю поліції становлять єдиний комплекс заходів, що здійснюються задля досягнення спільної мети, є взаємозалежними та взаємодоповнюючими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р. Офіційний вісник України. 2018. № 23. Стор. 259. Ст. 808.
2. Про затвердження Положення про Національну поліцію: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877. Офіційний вісник України. 2015. № 89. Стор. 34. Стаття 2971.
3. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В.Б. Авер’янова. Київ: Факт, 2003. 384 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2009. 1736 с.
5. Адміністративне право України: підручник для юрид. вузів і фак. / за ред. Ю.П. Битяка. Харків: Право, 2000. 520 с.
6. Колтаков В.К. Адміністративне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 1999. 736 с.
7. Ожегов С.И. Словарь русского языка / под ред. докт. филол. наук, проф. Н.Ю. Шведовой. Москва: Рус. яз., 1984. 816 с.
8. Андрійко О.Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 1999. 390 с.

9. *Гарашук В.М.* Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2003. 412 с.
10. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Стор. 1970. Ст. 379.
11. *Клочко А.М., Собина В.О.* Громадський контроль за діяльністю поліції в Україні. Вісник НУЦЗУ. Серія: Державне управління. 2017. Вип. 1(6). С. 194–201.

REFERENCES

1. About Approval of the Strategy for the Development of the Bodies of the Ministry of Internal Affairs system for the period up to 2020: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 15, 2017 No 1023-p. Official Bulletin of Ukraine. 2018. No 23. P. 259. Art. 808 [in Ukrainian].
2. About Approval of the Regulation on the National Police: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 28, 2015 No 877. Official Bulletin of Ukraine. 2015. No 89. P. 34. Art. 297 [in Ukrainian].
3. Derzhavne upravlinnya: problemy administratyvno-pravovoyi teoriyi ta praktyky. Public Administration: Problems of Administrative-Legal Theory and Practice / editor V. B. Averyanov. Kyiv: Fact, 2003. 384 p. [in Ukrainian].
4. Velykyi tлумachnyy slovnyk suchasnoyi ukrayins'koyi movy. Great Explanatory Dictionary of Modern Ukrainian Language / editor V.T. Busel, Kyiv; Irpin: Perun, 2009. 1736 p. [in Ukrainian].
5. Administratyvne pravo Ukrayiny: pidruchnyk dlya yuryd. vuziv i fak. The “Administrative Law of Ukraine”: a textbook for the lawyer universities and fac. / ed. Y. P. Bytyak. Kharkiv: Law, 2000. 520 p. [in Ukrainian].
6. *Kolpakov, V.K.*, 1999, Administratyvne Pravo Ukrayiny: pidruchnyk. “Administrative Law of Ukraine”: textbook. Kyiv. 736 p. [in Ukrainian].
7. *Ozhegov, S.I.*, 1984, Slovar' russkoho yazyka. “Dictionary of the Russian Language” / ed. N.Y. Shvedov. Moscow. 816 p. [in Russian].
8. *Andriyko, O.F.*, 1999, Orhanizatsiyno-pravovi problemy derzhavnoho kontrolyu u sferi vykonavchoyi vlady. “Organizational and Legal Issues of State Control in the Sphere of Executive Power”: thesis ... Dr. of Law: 12.00.07. Kyiv. 390 p. [in Ukrainian].
9. *Harashchuk, V.M.*, 2003, Teoretyko-pravovi problemy kontrolyu ta nahlyadu u derzhavnomu upravlinni. “Theoretical and Legal Issues of Control and Supervision in Public Administration”: thesis ... Dr. of Law: 12.00.07. Kharkiv. 412 p. [in Ukrainian].
10. About the National Police: Bill of Ukraine dated July 2, 2015 No 580-VIII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2015. No 40–41. 1970 p. Art. 379 [in Ukrainian].
11. *Klochko, A.M., Sobina, V.O.*, 2017, Hromads'kyy kontrol' za diyal'nistyu politsiyi v Ukrayini. “Public Control of Police Activities in Ukraine”. Herald NUTZU. Series: Public Administration 1 (6), 194–201 [in Ukrainian].

UDC 351.741.072.6(477)

T.A. Pluhatar,
Candidate of Law,
Senior Researcher, Academic Secretary
of the Academic Council of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv
ORCID ID 0000-0003-2082-5790

CONTROL OVER ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

On the basis of the complex analysis of theoretical, methodological principles, normative legal acts, the essence and peculiarities of control over the activity of bodies and units of the National Police of Ukraine are described, types and forms of control are characterized, the legal regulation of its implementation is analyzed, problems connected with its realization for current conditions, formulated suggestions and recommendations for the improvement of the legal regulation of control over the activities of the police.

It was established that control in the field of public administration can be characterized as a form or type of activity, principle, function, stage of the managerial process, and means of ensuring legality.

It was emphasized that the control over the activities of the bodies and units of the National Police of Ukraine provides the opportunity to direct their activities to fulfill the pre-set tasks by checking the actual state of affairs and provision of relevant proposals that are detailed in the functions and powers of the controlling entities, the degree of implementation of the reality decisions is specified. The numerous and diverse tasks of the

police, which relate primarily to the rights, freedoms and interests of individuals and legal entities, require adequate approaches to the establishment of an appropriate police control system as the most effective means of ensuring the rule of law and respect for the rights and freedoms of citizens.

It is proved that the main purpose of the control over the activities of the bodies and units of the National Police of Ukraine is not only to examine the shortcomings in the work on the basis of the examination of the state of affairs, but also to find out ways to eliminate them, and, if it's necessary, to maintain development and implementation of specific measures for the improvement of the situation, provision of methodological assistance in the development and adoption of managerial decisions.

It is substantiated that control in general is the observation, verification or supervision of the operation of the relevant object in order to obtain objective and reliable information about the state of affairs on it. The functional purpose of monitoring is to obtain operational information about subordinate bodies, to reflect objectively the actual state of affairs on controlled objects, to identify positive experiences and miscalculations in the organization and the work of the bodies and units of the National Police, specific police officers. It is emphasized that the current system of control over the activities of the National Police of Ukraine is characterized by a combination of external and departmental control, which allows to cover the maximum number of actors (police bodies and units) with appropriate measures and achieve a high level of reliability obtained during the monitoring and monitoring measures of information, which is used to accept the appropriate levels of decision-making by police chiefs aimed at the increasement of the level of observance of the rights and freedoms of citizens.

Keywords: control, control tasks, control form, control type, National Police of Ukraine. organs and units of the police.

Отримано 05.06.2018